

چک لیست آمادگی برای اخذ گواهینامه ISO/IEC 42001

چک لیست آمادگی برای اخذ گواهینامه ISO/IEC 42001

شماره بند	نام کنترل	شرح کنترل	پرسشنامه ممیزی	مدارک مورد نیاز
A.2.2	خطمشی هوش مصنوعی	سازمان باید یک خطمشی برای توسعه یا استفاده از سیستم‌های هوش مصنوعی مستندسازی کند.	- آیا خطمشی مستندی برای توسعه یا استفاده از هوش مصنوعی وجود دارد؟ - آیا مدیریت این خطمشی را به طور رسمی تأیید کرده است؟ - آیا خطمشی شامل دستورالعمل‌هایی برای توسعه و استفاده از هوش مصنوعی است؟	- سند خطمشی تأییدشده هوش مصنوعی - سوابق تأیید مدیریت - سوابق بازبینی و بازنگری خطمشی
A.2.3	هماهنگی با خطمشی‌های دیگر سازمانی	سازمان باید تعیین کند که کدام خطمشی‌ها ممکن است تحت تأثیر اهداف مربوط به هوش مصنوعی قرار گیرند یا به آن‌ها اعمال شوند.	- آیا سازمان خطمشی‌هایی که ممکن است تحت تأثیر اهداف هوش مصنوعی باشند را شناسایی کرده است؟ - آیا فرآیندی برای ارزیابی و مستندسازی وابستگی‌های خطمشی مرتبط با هوش مصنوعی وجود دارد؟ - آیا خطمشی‌های تحت تأثیر بازبینی و به‌روزرسانی شده‌اند؟ - آیا سازوکاری برای حفظ هماهنگی بین اهداف هوش مصنوعی و سایر خطمشی‌ها وجود دارد؟	- مستندات خطمشی‌های تحت تأثیر - سوابق ارزیابی تأثیر خطمشی - به‌روزرسانی‌های تأییدشده خطمشی - سوابق تأیید و بازبینی
A.2.4	بازبینی خطمشی هوش مصنوعی	خطمشی هوش مصنوعی باید در فواصل زمانی برنامه‌ریزی شده یا در صورت نیاز بیشتر بازبینی شود تا اطمینان حاصل شود که همچنان مناسب، کافی و مؤثر است.	- آیا خطمشی هوش مصنوعی در فواصل زمانی برنامه‌ریزی شده بازبینی می‌شود؟ - آیا بازبینی‌های اضافی در صورت وقوع تغییرات مهم انجام می‌شود؟ - آیا فرآیند مستندی برای بازبینی و به‌روزرسانی خطمشی وجود دارد؟ - آیا نتایج بازبینی‌ها توسط مدیریت تأیید شده‌اند؟	- برنامه زمان‌بندی بازبینی خطمشی هوش مصنوعی - سوابق بازبینی و به‌روزرسانی خطمشی - تأییدیه مدیریت در مورد بازنگری خطمشی - صورتهجلسات یا گزارش‌های بازبینی
A.3.2	نقش‌ها و مسئولیت‌های هوش مصنوعی	نقش‌ها و مسئولیت‌های مربوط به هوش مصنوعی باید بر اساس نیازهای	- آیا نقش‌ها و مسئولیت‌ها برای توسعه، پیاده‌سازی و حاکمیت هوش مصنوعی به‌طور رسمی تعریف شده‌اند؟ - آیا مسئولیت‌های مرتبط با هوش مصنوعی با	- مستندات نقش‌ها و مسئولیت‌های هوش مصنوعی - سوابق تأیید مدیریت

چک لیست آمادگی برای اخذ گواهینامه ISO/IEC 42001

		سازمان تعریف و تخصیص داده شوند.	نیازها و اهداف سازمان هماهنگ شده‌اند؟ • آیا مدیریت این نقش‌ها و مسئولیت‌ها را تأیید و به کارکنان مربوطه اطلاع داده است؟	• سوابق اطلاع‌رسانی درباره تخصیص نقش‌ها
A.3.3	گزارش نگرانی‌ها	سازمان باید فرآیندی برای گزارش نگرانی‌ها درباره نقش خود در رابطه با سیستم هوش مصنوعی در سراسر چرخه عمر آن تعریف و پیاده‌سازی کند.	• آیا فرآیند مستندی برای گزارش نگرانی‌ها درباره نقش سازمان در سیستم‌های هوش مصنوعی وجود دارد؟ • آیا این فرآیند مشخص می‌کند چه کسی، چگونه و در چه زمانی باید گزارش دهد؟ • آیا کانال‌های گزارش‌دهی (مانند ایمیل، پورتال، خط تلفن) ایجاد و اطلاع‌رسانی شده‌اند؟ • آیا نگرانی‌های مرتبط با هوش مصنوعی پیگیری، بازبینی و با اقدامات مستند شده رسیدگی می‌شوند؟ • آیا جلسات آگاهی‌بخشی در مورد این فرآیند برگزار شده‌اند؟	• رویه تأییدشده گزارش نگرانی‌های مربوط به هوش مصنوعی • فهرست کانال‌های گزارش‌دهی موجود (مثلاً ایمیل، خط تماس، پورتال) • سوابق گزارش نگرانی‌ها و اقدامات انجام شده • سوابق اطلاع‌رسانی به کارکنان (مانند ایمیل‌ها، اطلاعیه‌ها) • سوابق آموزش یا جلسات آگاهی در مورد گزارش نگرانی‌های هوش مصنوعی
A.4.2	مستندسازی منابع	سازمان باید منابع موردنیاز برای فعالیت‌ها در مراحل مختلف چرخه عمر سیستم هوش مصنوعی و سایر فعالیت‌های مرتبط را شناسایی و مستند کند.	• آیا سازمان منابع مورد نیاز برای هر مرحله از چرخه عمر هوش مصنوعی را شناسایی و مستند کرده است؟ • آیا منابع انسانی، فنی و مالی به طور مشخص تعریف شده‌اند؟ • آیا فرآیندی برای بازبینی و تخصیص مجدد منابع وجود دارد؟ • آیا تخصیص منابع توسط مدیریت تأیید شده است؟	• مستندات الزامات منابع هوش مصنوعی • سوابق بازبینی و به‌روزرسانی منابع • تأییدیه مدیریت برای تخصیص منابع
A.4.3	منابع داده	به عنوان بخشی از شناسایی منابع، سازمان باید اطلاعات مربوط به منابع داده مورد استفاده در سیستم هوش مصنوعی را مستندسازی کند.	• آیا سازمان منابع داده مورد استفاده در سیستم هوش مصنوعی را مستندسازی کرده است؟ • آیا این مستندات شامل منابع، انواع و مالکیت داده‌ها می‌شود؟ • آیا سوابق منابع داده به‌طور دوره‌ای بازبینی و به‌روزرسانی می‌شوند؟	• فهرست مستند منابع داده سیستم هوش مصنوعی • سوابق بازبینی و به‌روزرسانی منابع داده
A.4.4	منابع ابزار	به عنوان بخشی از شناسایی منابع، سازمان	• آیا سازمان ابزارهای مورد استفاده در سیستم هوش مصنوعی را مستندسازی کرده است؟	• فهرست مستند منابع ابزار هوش مصنوعی

چک لیست آمادگی برای اخذ گواهینامه ISO/IEC 42001

		باید اطلاعات مربوط به ابزارهای مورد استفاده در سیستم هوش مصنوعی را مستندسازی کند.	• آیا این مستندات شامل نرم افزار، فریم ورک ها، خدمات ابری و سخت افزار می شود؟ • آیا این منابع به طور منظم بازبینی و به روزرسانی می شوند؟	• سوابق بازبینی و به روزرسانی منابع ابزار
A.4.5	منابع سیستم و پردازش	به عنوان بخشی از شناسایی منابع، سازمان باید اطلاعات مربوط به منابع سیستم و پردازشی مورد استفاده در سیستم هوش مصنوعی را مستندسازی کند.	• آیا سازمان منابع سیستم و پردازشی مورد استفاده در سیستم هوش مصنوعی را مستندسازی کرده است؟ • آیا مستندات شامل سخت افزار، نرم افزار، خدمات ابری و فضای ذخیره سازی است؟ • آیا تخصیص منابع با پیشرفت سیستم هوش مصنوعی کنترل و به روزرسانی می شود؟	• مستندات منابع سیستم و پردازش هوش مصنوعی • موجودی سخت افزار، نرم افزار و خدمات ابری • سوابق به روزرسانی و نظارت بر منابع
A.4.6	منابع انسانی	به عنوان بخشی از شناسایی منابع، سازمان باید اطلاعات مربوط به منابع انسانی و مهارت های مورد نیاز برای توسعه، پیاده سازی، بهره برداری، مدیریت تغییرات، نگهداری، انتقال، برچیدن، همچنین راستی آزمایی و یکپارچه سازی سیستم هوش مصنوعی را مستند کند.	• آیا سازمان منابع انسانی درگیر در هر مرحله از چرخه عمر هوش مصنوعی را مستند کرده است؟ • آیا مهارت ها و توانایی های مورد نیاز برای این نقش ها به طور واضح تعریف شده اند؟ • آیا فرآیندی برای بازبینی و به روزرسانی تخصیص منابع انسانی وجود دارد؟ • آیا مدیریت تخصیص منابع انسانی را تأیید کرده است؟	• مستندات تخصیص منابع انسانی هوش مصنوعی • سوابق مهارت ها و توانمندی های مورد نیاز • سوابق بازبینی و به روزرسانی منابع • تأییدیه مدیریت برای کارکنان تخصیص یافته
A.5.2	فرآیند ارزیابی تأثیر سیستم هوش مصنوعی	سازمان باید فرآیندی برای ارزیابی پیامدهای بالقوه بر افراد یا گروه هایی از افراد، یا هر دو، و همچنین جامعه، که ممکن است از سیستم هوش مصنوعی ناشی شوند، در سراسر چرخه عمر آن ایجاد کند.	• آیا سازمان فرآیند مستندی برای ارزیابی پیامدهای سیستم هوش مصنوعی بر افراد و جامعه تدوین کرده است؟ • آیا ارزیابی شامل تمامی مراحل چرخه عمر سیستم هوش مصنوعی است؟ • آیا تأثیرات اخلاقی، قانونی و اجتماعی در ارزیابی لحاظ شده اند؟ • آیا فرآیندی برای بازبینی و به روزرسانی ارزیابی ها وجود دارد؟ • آیا مدیریت این چارچوب ارزیابی را تأیید و اجرا کرده است؟	• مستند فرآیند ارزیابی تأثیر هوش مصنوعی • سوابق ارزیابی های انجام شده • سوابق بازبینی و به روزرسانی ارزیابی ها • تأییدیه مدیریت چارچوب ارزیابی

چک لیست آمادگی برای اخذ گواهینامه ISO/IEC 42001

A.5.3	مستندسازی ارزیابی تأثیر سیستم هوش مصنوعی	سازمان باید نتایج ارزیابی‌های تأثیر سیستم‌های هوش مصنوعی را مستند کرده و آن‌ها را برای مدت زمان مشخصی نگهداری کند.	• آیا ارزیابی‌های تأثیر سیستم هوش مصنوعی پس از هر بررسی مستند شده‌اند؟ • آیا سازمان مدت زمان نگهداری نتایج ارزیابی را تعریف و رعایت کرده است؟ • آیا نتایج ارزیابی‌ها توسط ذی‌نفعان مربوطه بازبینی و تأیید شده‌اند؟ • آیا فرآیندی برای ذخیره‌سازی امن و دسترسی به ارزیابی‌های گذشته وجود دارد؟	• گزارش‌های مستند ارزیابی تأثیر هوش مصنوعی • سیاست نگهداری نتایج ارزیابی • سوابق بازبینی و تأیید ارزیابی‌ها • گزارش‌های سیستم ذخیره‌سازی امن ارزیابی‌ها
A.5.4	ارزیابی تأثیر سیستم هوش مصنوعی بر افراد یا گروه‌ها	سازمان باید تأثیرات بالقوه سیستم‌های هوش مصنوعی بر افراد یا گروه‌هایی از افراد را در سراسر چرخه عمر سیستم ارزیابی و مستند کند.	• آیا سازمان ارزیابی تأثیر سیستم هوش مصنوعی بر افراد یا گروه‌ها را انجام داده است؟ • آیا این ارزیابی مستند و منطبق با چرخه عمر سیستم هوش مصنوعی است؟ • آیا ریسک‌های اخلاقی، قانونی و اجتماعی در ارزیابی در نظر گرفته شده‌اند؟ • آیا فرآیندی برای بازبینی و به‌روزرسانی این ارزیابی‌ها وجود دارد؟	• گزارش مستند ارزیابی تأثیر هوش مصنوعی • سوابق بازبینی‌ها و به‌روزرسانی‌های دوره‌ای • یافته‌های ارزیابی ریسک مرتبط با سیستم‌های هوش مصنوعی
A.5.5	ارزیابی تأثیرات اجتماعی سیستم‌های هوش مصنوعی	سازمان باید تأثیرات بالقوه اجتماعی سیستم‌های هوش مصنوعی را در سراسر چرخه عمر آن‌ها ارزیابی و مستند کند.	• آیا سازمان ارزیابی تأثیرات اجتماعی احتمالی سیستم‌های هوش مصنوعی خود را انجام داده است؟ • آیا این ارزیابی در سراسر چرخه عمر سیستم به‌روزرسانی و مستند شده است؟ • آیا در ارزیابی، ریسک‌های اخلاقی، قانونی و اجتماعی لحاظ شده‌اند؟ • آیا اقدامات کاهش‌دهنده برای تأثیرات منفی تعریف شده‌اند؟ • آیا مدیریت این ارزیابی را بازبینی و تأیید کرده است؟	• گزارش‌های مستند ارزیابی تأثیرات اجتماعی • سوابق بازبینی‌ها و به‌روزرسانی‌های دوره‌ای • برنامه‌های کاهش ریسک برای تأثیرات اجتماعی شناسایی شده • سوابق تأیید مدیریت
A.6.1.2	اهداف توسعه مسئولانه سیستم هوش مصنوعی	سازمان باید اهدافی را برای هدایت توسعه مسئولانه سیستم‌های هوش مصنوعی شناسایی، مستندسازی و در چرخه توسعه یکپارچه کند.	• آیا سازمان اهداف توسعه مسئولانه هوش مصنوعی را شناسایی و مستند کرده است؟ • آیا این اهداف با الزامات اخلاقی، قانونی و تجاری هم‌راستا هستند؟ • آیا اقدامات لازم در چرخه توسعه برای دستیابی به این اهداف یکپارچه شده‌اند؟ • آیا فرآیندی برای بازبینی و به‌روزرسانی اهداف وجود دارد؟	• اهداف مستند توسعه هوش مصنوعی • فرآیند چرخه عمر هوش مصنوعی با اقدامات یکپارچه • سوابق بازبینی و به‌روزرسانی اهداف

چک لیست آمادگی برای اخذ گواهینامه ISO/IEC 42001

A.6.1.3	فرآیندهای طراحی و توسعه مسئولانه سیستم هوش مصنوعی	سازمان باید فرآیندهای خاص برای طراحی و توسعه مسئولانه سیستم هوش مصنوعی را تعریف و مستندسازی کند.	- آیا سازمان فرآیندهای طراحی و توسعه مسئولانه سیستم هوش مصنوعی را تعریف و مستندسازی کرده است؟ - آیا این فرآیندها ملاحظات اخلاقی، قانونی و امنیتی را در بر می گیرند؟ - آیا مکانیزم رسمی برای بازبینی و تأیید فرآیندهای طراحی و توسعه وجود دارد؟ - آیا این فرآیندها به تیم های توسعه اطلاع رسانی شده و توسط آنها دنبال می شود؟	- فرآیندهای مستند طراحی و توسعه هوش مصنوعی - سوابق بازبینی و تأیید فرآیندها - سوابق آموزشی یا آگاهی بخشی برای تیم های توسعه
A.6.2.2	الزامات و مشخصات سیستم هوش مصنوعی	سازمان باید الزامات سیستم های هوش مصنوعی جدید یا ارتقاءهای اساسی سیستم های موجود را مشخص و مستندسازی کند.	- آیا سازمان الزامات سیستم های جدید و ارتقاءها را مستند کرده است؟ - آیا این الزامات شامل عملکرد، امنیت، انطباق و ملاحظات اخلاقی است؟ - آیا فرآیند تأیید رسمی قبل از پیاده سازی وجود دارد؟ - آیا مستندات الزامات به طور منظم بازبینی و به روز رسانی می شود؟	- مستندات الزامات سیستم هوش مصنوعی - سوابق تأیید سیستم های جدید یا ارتقاء یافته - گزارش های بازبینی و به روز رسانی الزامات
A.6.2.3	مستندسازی طراحی و توسعه سیستم هوش مصنوعی	سازمان باید طراحی و توسعه سیستم هوش مصنوعی را بر اساس اهداف سازمانی، الزامات مستند و معیارهای مشخصات مستندسازی کند.	- آیا سازمان فرآیند طراحی و توسعه سیستم هوش مصنوعی را مستند کرده است؟ - آیا طراحی سیستم ها بر اساس اهداف سازمانی و الزامات مستند انجام شده است؟ - آیا مستندات شامل معیارهای مشخصات طراحی است؟ - آیا فرآیندی برای بازبینی و به روز رسانی مستندات طراحی و توسعه وجود دارد؟	- مستند فرآیند طراحی و توسعه سیستم هوش مصنوعی - اسناد الزامات و مشخصات سیستم - سوابق بازبینی و به روز رسانی طراحی
A.6.2.4	راستی آزمایی و اعتبارسنجی سیستم هوش مصنوعی	سازمان باید اقدامات مربوط به راستی آزمایی و اعتبارسنجی (V&V) سیستم هوش مصنوعی را تعریف و مستندسازی کرده و معیارهایی برای استفاده از آنها تعیین کند.	- آیا سازمان اقدامات V&V سیستم هوش مصنوعی را تعریف و مستندسازی کرده است؟ - آیا معیارهای خاص برای اعمال اقدامات V&V مشخص شده اند؟ - آیا فرآیندی برای بازبینی و به روز رسانی این اقدامات با توجه به تغییرات سیستم وجود دارد؟ - آیا مدیریت چارچوب V&V را تأیید و اجرا کرده است؟	- مستندات اقدامات V&V سیستم هوش مصنوعی - معیارهای تعریف شده برای اعمال V&V - سوابق اجرای V&V و بازبینی ها - تأییدیه مدیریت برای چارچوب V&V

چک لیست آمادگی برای اخذ گواهینامه ISO/IEC 42001

A.6.2.5	استقرار سیستم هوش مصنوعی	سازمان باید یک طرح استقرار مستند تهیه کرده و اطمینان حاصل کند که الزامات مناسب پیش از استقرار برآورده شده‌اند.	• آیا طرح مستندی برای استقرار سیستم هوش مصنوعی وجود دارد که شامل تمامی مراحل لازم باشد؟ • آیا این طرح الزامات پیش از استقرار و بررسی‌های اعتبارسنجی را تعریف می‌کند؟ • آیا فرآیندی برای تأیید انطباق پیش از استقرار وجود دارد؟ • آیا مدیریت این طرح استقرار را تأیید کرده است؟	• مستندات الزامات سیستم هوش مصنوعی • سوابق تأیید سیستم‌های جدید یا ارتقاء یافته • گزارش‌های بازبینی و به‌روزرسانی الزامات
A.6.2.6	بهره‌برداری و نظارت بر سیستم هوش مصنوعی	سازمان باید عناصر لازم برای بهره‌برداری مداوم از سیستم هوش مصنوعی را تعریف و مستندسازی کند. حداقل باید شامل عملکرد، نگهداری و الزامات نظارتی باشد.	• آیا سازمان عناصر اساسی بهره‌برداری مداوم از سیستم هوش مصنوعی را تعریف و مستندسازی کرده است؟ • آیا مستندات شامل عملکرد سیستم، نگهداری و الزامات نظارت است؟ • آیا رویه‌های عملیاتی به‌طور منظم بازبینی و بر اساس عملکرد سیستم به‌روزرسانی می‌شوند؟ • آیا چارچوب عملیاتی سیستم توسط مدیریت تأیید شده است؟	• مستندات الزامات عملیاتی سیستم هوش مصنوعی • گزارش‌های نگهداری و نظارت • سوابق بازبینی و به‌روزرسانی عملیاتی • تأییدیه مدیریت برای بهره‌برداری از سیستم هوش مصنوعی
A.6.2.7	مستندسازی فنی سیستم هوش مصنوعی	سازمان باید مستندسازی فنی مورد نیاز برای هر دسته مرتبط از طرف‌های ذی‌نفع مانند کاربران، شرکا، مراجع نظارتی را تعیین کرده و در قالب مناسب به آن‌ها ارائه دهد.	• آیا سازمان مستندسازی فنی مورد نیاز برای هر دسته از طرف‌های ذی‌نفع را شناسایی کرده است؟ • آیا مستندات شامل کاربران، شرکا و مراجع قانونی است؟ • آیا فرآیندی برای به‌روزرسانی و نگهداری مستندات وجود دارد؟ • آیا روش‌هایی مشخص برای توزیع مستندات به طرف‌های ذی‌نفع وجود دارد؟	• فهرست مستندات فنی سیستم هوش مصنوعی بر اساس گروه مخاطب • سوابق توزیع مستندات • سوابق به‌روزرسانی و نگهداری مستندات
A.6.2.8	ثبت رویدادها در سیستم هوش مصنوعی	سازمان باید تعیین کند که در کدام مراحل چرخه عمر سیستم هوش مصنوعی، ثبت رویدادها باید فعال باشد. حداقل هنگام استفاده از سیستم باید این قابلیت فعال باشد.	• آیا سازمان مراحل چرخه عمر سیستم هوش مصنوعی را که نیاز به ثبت رویداد دارند شناسایی کرده است؟ • آیا ثبت رویدادها حداقل در زمان استفاده از سیستم فعال است؟ • آیا فرآیند ثبت شامل فعالیت‌ها و تصمیمات مرتبط با هوش مصنوعی است؟	• مستندات الزامات ثبت رویداد در هوش مصنوعی • سوابق ثبت لاگ در فاز استفاده از سیستم • سیاست نگهداری و مدیریت لاگ‌ها

چک لیست آمادگی برای اخذ گواهینامه ISO/IEC 42001

			• آیا فرآیند مستند و سیاستی برای نگهداری و مدیریت لاگ‌ها وجود دارد؟	
A.7.2	داده برای توسعه و بهبود سیستم هوش مصنوعی	سازمان باید فرآیندهای مدیریت داده مرتبط با توسعه سیستم‌های هوش مصنوعی را تعریف، مستندسازی و اجرا کند.	• آیا سازمان فرآیندهای مدیریت داده برای توسعه سیستم‌های هوش مصنوعی را تعریف و مستندسازی کرده است؟ • آیا این فرآیندها شامل جمع‌آوری، ذخیره‌سازی، پردازش و حذف داده‌ها هستند؟ • آیا اقدامات مدیریت داده با الزامات قانونی و امنیتی هم‌راستا هستند؟ • آیا مکانیزمی برای نظارت و اجرای انطباق با فرآیندهای مدیریت داده وجود دارد؟ • آیا تیم‌های توسعه آموزش‌های لازم در خصوص سیاست‌های مدیریت داده را دریافت کرده‌اند؟	• مستندات فرآیندهای مدیریت داده هوش مصنوعی • سوابق نحوه مدیریت داده (جمع‌آوری، ذخیره‌سازی، پردازش، حذف) • گزارش‌های انطباق یا لاگ‌های ممیزی مدیریت داده • سوابق آموزشی تیم‌های توسعه
A.7.3	به‌دست‌آوردن داده	سازمان باید جزئیات مربوط به انتخاب و کسب داده مورد استفاده در سیستم‌های هوش مصنوعی را تعیین و مستندسازی کند.	• آیا سازمان فرآیند و معیارهای انتخاب و کسب داده برای سیستم‌های هوش مصنوعی را مستند کرده است؟ • آیا منابع داده از نظر دقت، قابلیت اطمینان و انطباق بررسی می‌شوند؟ • آیا سازمان سوابق مربوط به منبع داده و دلایل انتخاب آن را نگهداری می‌کند؟ • آیا فرآیندی برای بازبینی و به‌روزرسانی معیارهای انتخاب داده وجود دارد؟	• مستندات معیارها و فرآیند انتخاب و کسب داده • سوابق بررسی و تأیید منابع داده • لاگ‌های منبع داده و توجیه استفاده از آن‌ها • سوابق بازبینی و به‌روزرسانی معیارهای انتخاب داده
A.7.4	کیفیت داده برای سیستم‌های هوش مصنوعی	سازمان باید الزامات کیفیت داده را تعریف و مستندسازی کند و اطمینان حاصل کند که داده‌های مورد استفاده در توسعه و بهره‌برداری از سیستم هوش مصنوعی این الزامات را برآورده می‌کنند.	• آیا سازمان الزامات کیفیت داده برای سیستم‌های هوش مصنوعی را تعریف و مستند کرده است؟ • آیا معیارهایی برای دقت، کامل بودن، سازگاری و قابلیت اطمینان داده وجود دارد؟ • آیا فرآیندی برای اعتبارسنجی و نظارت بر کیفیت داده در طول توسعه و بهره‌برداری وجود دارد؟ • آیا بررسی‌های کیفیت داده بر اساس نیازهای سیستم هوش مصنوعی به‌روزرسانی می‌شوند؟ • آیا مدیریت الزامات کیفیت داده را تأیید و ابلاغ کرده است؟	• مستندات الزامات کیفیت داده در هوش مصنوعی • سوابق فرآیند اعتبارسنجی و نظارت بر داده • گزارش‌های ارزیابی و اصلاح کیفیت داده • تأییدیه مدیریت برای استانداردهای کیفیت داده

چک لیست آمادگی برای اخذ گواهینامه ISO/IEC 42001

A.7.5	منشأ داده	سازمان باید فرآیندی برای ثبت منشأ داده‌های مورد استفاده در سیستم‌های هوش مصنوعی در طول چرخه عمر داده و سیستم تعریف و مستندسازی کند.	- آیا سازمان فرآیند ثبت منشأ داده در سیستم‌های هوش مصنوعی را تعریف و مستند کرده است؟ - آیا این فرآیند شامل منشأ، تحولات و کاربردهای داده در طول چرخه عمر است؟ - آیا سوابق منشأ داده نگهداری و به‌روزرسانی می‌شوند؟ - آیا مکانیزمی برای راستی‌آزمایی صحت و یکپارچگی این سوابق وجود دارد؟	- مستندات فرآیند ثبت منشأ داده - لاگ‌ها و سوابق منشأ داده - سوابق بازبینی‌های دوره‌ای - گزارش‌های راستی‌آزمایی صحت منشأ داده
A.7.6	آماده‌سازی داده	سازمان باید معیارهای انتخاب روش‌های آماده‌سازی داده و خود روش‌های آماده‌سازی را تعریف و مستندسازی کند.	- آیا سازمان معیارهایی برای انتخاب روش‌های آماده‌سازی داده تعریف و مستند کرده است؟ - آیا این روش‌ها با الزامات سیستم هوش مصنوعی هم‌راستا هستند؟ - آیا فرآیندی برای بازبینی و به‌روزرسانی این معیارها با توجه به نیازهای در حال تحول سیستم وجود دارد؟ - آیا مدیریت این معیارها را تأیید کرده است؟	- مستندات معیارهای آماده‌سازی داده - فهرست روش‌های تأییدشده آماده‌سازی داده - سوابق بازبینی و به‌روزرسانی معیارها - تأییدیه مدیریت برای استانداردهای آماده‌سازی داده
A.8.2	مستندسازی سیستم و اطلاعات برای کاربران	سازمان باید اطلاعات لازم را به کاربران سیستم هوش مصنوعی ارائه دهد.	- آیا سازمان اطلاعات لازم برای کاربران سیستم هوش مصنوعی را شناسایی کرده است؟ - آیا این اطلاعات به‌صورت واضح مستندسازی و در دسترس کاربران قرار دارد؟ - آیا شامل دستورالعمل‌ها، محدودیت‌ها و ریسک‌های احتمالی سیستم می‌شود؟ - آیا فرآیندی برای به‌روزرسانی و اطلاع‌رسانی تغییرات سیستم وجود دارد؟	- راهنمای کاربری مستند سیستم هوش مصنوعی - سوابق اطلاعات ارائه‌شده به کاربران - لاگ‌های اطلاع‌رسانی درباره به‌روزرسانی‌های سیستم هوش مصنوعی
A.8.3	گزارش‌دهی خارجی	سازمان باید امکان گزارش‌دهی اثرات منفی سیستم هوش مصنوعی را برای ذی‌نفعان فراهم کند.	- آیا سازمان یک سازوکار رسمی برای گزارش اثرات منفی سیستم هوش مصنوعی توسط ذی‌نفعان ایجاد کرده است؟ - آیا کانال‌های گزارش‌دهی (مثلاً پورتال، ایمیل، خط تماس) در دسترس و اطلاع‌رسانی شده‌اند؟ - آیا فرآیندی برای بررسی، رسیدگی و پاسخگویی به مسائل گزارش‌شده تعریف شده است؟	- رویه مستند گزارش اثرات منفی سیستم هوش مصنوعی - فهرست کانال‌های گزارش‌دهی موجود - سوابق گزارش‌های ثبت‌شده و اقدامات انجام‌شده - لاگ‌های اطلاع‌رسانی به ذی‌نفعان درباره فرآیند گزارش‌دهی

چک لیست آمادگی برای اخذ گواهینامه ISO/IEC 42001

			• آیا گزارش‌ها و اقدامات انجام‌شده مستند و نگهداری می‌شوند؟	
A.8.4	اطلاع‌رسانی حوادث	سازمان باید طرحی برای اطلاع‌رسانی حوادث به کاربران سیستم هوش مصنوعی تعریف و مستندسازی کند.	• آیا سازمان طرحی مستند برای اطلاع‌رسانی حوادث سیستم هوش مصنوعی به کاربران تهیه کرده است؟ • آیا طرح، انواع حوادث، زمان‌بندی اطلاع‌رسانی و کانال‌های ارتباطی را مشخص می‌کند؟ • آیا نقش‌ها و مسئولیت‌ها برای گزارش‌دهی و اطلاع‌رسانی حوادث تعریف شده‌اند؟ • آیا این طرح به‌طور دوره‌ای آزمایش و بازبینی می‌شود؟	• طرح مستند اطلاع‌رسانی حوادث سیستم هوش مصنوعی • رویه‌های اطلاع‌رسانی حادثه تعریف شده • سوابق آزمایش و به‌روزرسانی طرح • لاگ حوادث و اطلاع‌رسانی به کاربران
A.8.5	اطلاعات برای ذی‌نفعان	سازمان باید الزامات گزارش اطلاعات مربوط به سیستم هوش مصنوعی به ذی‌نفعان را تعیین و مستندسازی کند.	• آیا سازمان الزامات گزارش اطلاعات سیستم هوش مصنوعی به ذی‌نفعان را شناسایی و مستندسازی کرده است؟ • آیا این الزامات با تعهدات قانونی، مقرراتی و قراردادی هم‌راستا هستند؟ • آیا فرآیندی برای بازبینی و به‌روزرسانی این الزامات وجود دارد؟ • آیا مسئولیت‌های گزارش‌دهی به‌طور رسمی تخصیص داده شده‌اند؟	• مستندات الزامات گزارش‌دهی سیستم هوش مصنوعی • سوابق انطباق با الزامات قانونی و قراردادی • سوابق بازبینی و به‌روزرسانی الزامات • تخصیص نقش‌ها و مسئولیت‌ها برای گزارش‌دهی هوش مصنوعی
A.9.2	فرآیندهای استفاده مسئولانه از سیستم‌های هوش مصنوعی	سازمان باید فرآیندهایی برای استفاده مسئولانه از سیستم‌های هوش مصنوعی تعریف و مستندسازی کند.	• آیا سازمان فرآیندهای استفاده مسئولانه از سیستم‌های هوش مصنوعی را تعریف و مستند کرده است؟ • آیا این فرآیندها شامل ملاحظات اخلاقی، انصاف، شفافیت و پاسخ‌گویی هستند؟ • آیا راهنماهایی برای پایش و کاهش ریسک‌های مربوط به استفاده از هوش مصنوعی وجود دارد؟ • آیا این فرآیندها به‌طور رسمی توسط مدیریت تأیید شده‌اند؟ • آیا کارکنان و ذی‌نفعان در مورد استفاده مسئولانه آموزش دیده‌اند؟	• مستندات فرآیندهای استفاده مسئولانه از هوش مصنوعی • سوابق تأیید مدیریت • راهنماهای کاهش ریسک استفاده از هوش مصنوعی • سوابق آموزش و آگاهی‌رسانی در مورد اخلاق و مسئولیت در هوش مصنوعی

چک لیست آمادگی برای اخذ گواهینامه ISO/IEC 42001

A.9.3	اهداف استفاده مسئولانه از سیستم هوش مصنوعی	سازمان باید اهدافی برای هدایت استفاده مسئولانه از سیستم‌های هوش مصنوعی شناسایی و مستندسازی کند.	• آیا سازمان اهدافی برای استفاده مسئولانه از سیستم‌های هوش مصنوعی تعریف و مستندسازی کرده است؟ • آیا این اهداف با الزامات اخلاقی، قانونی و سازمانی هماهنگ هستند؟ • آیا این اهداف به ذی‌نفعان مرتبط اطلاع‌رسانی شده‌اند؟ • آیا فرآیندی برای بازبینی و به‌روزرسانی این اهداف وجود دارد؟	• اهداف مستند استفاده مسئولانه از هوش مصنوعی • سوابق تأیید مدیریت • سوابق اطلاع‌رسانی (مانند ایمیل‌ها، اسناد سیاستی) • سوابق بازبینی و به‌روزرسانی
A.9.4	استفاده هدفمند از سیستم هوش مصنوعی	سازمان باید اطمینان حاصل کند که سیستم هوش مصنوعی مطابق با اهداف تعیین شده و مستندات مربوطه استفاده می‌شود.	• آیا فرآیند مستندی برای اطمینان از استفاده سیستم هوش مصنوعی فقط برای اهداف تعیین شده وجود دارد؟ • آیا سازمان سوابق استفاده از سیستم و انحراف‌ها را ثبت می‌کند؟ • آیا راهنماها و مستندات روشن درباره استفاده هدفمند به کاربران ارائه می‌شود؟ • آیا مکانیزمی برای شناسایی و رسیدگی به استفاده غیرمجاز وجود دارد؟	• راهنماهای مستند استفاده از هوش مصنوعی • لاگ‌های استفاده و گزارش‌های پایش سیستم • سوابق وقوع استفاده غیرمجاز و اقدامات اصلاحی • آموزش یا تأییدیه کاربران درباره استفاده هدفمند
A.10.2	تخصیص مسئولیت‌ها	سازمان باید اطمینان حاصل کند که مسئولیت‌ها در چرخه عمر سیستم هوش مصنوعی بین سازمان، شرکا، تأمین‌کنندگان، مشتریان و طرف‌های ثالث به‌درستی تخصیص یافته‌اند.	• آیا سازمان مسئولیت‌ها برای هر مرحله چرخه عمر سیستم هوش مصنوعی را تعریف و مستند کرده است؟ • آیا نقش‌ها و مسئولیت‌ها به‌وضوح بین تیم‌های داخلی، شرکا، تأمین‌کنندگان، مشتریان و طرف‌های ثالث تخصیص یافته‌اند؟ • آیا تمامی طرف‌های درگیر به مسئولیت‌های تعیین شده رضایت و تأیید داده‌اند؟ • آیا فرآیندی برای بازبینی و به‌روزرسانی این مسئولیت‌ها وجود دارد؟	• ماتریس مسئولیت مستند شده هوش مصنوعی • قراردادهای و توافق‌نامه‌ها با نقش‌های مشخص • سوابق بازبینی‌های دوره‌ای مسئولیت‌ها • مستندات ارتباطی و تأییدیه طرف‌های درگیر
A.10.3	تأمین‌کنندگان	سازمان باید فرآیندی برای اطمینان از تطابق استفاده از خدمات، محصولات یا مواد ارائه شده توسط تأمین‌کنندگان با رویکرد توسعه و استفاده مسئولانه	• آیا سازمان فرآیند مستندی برای ارزیابی خدمات، محصولات یا مواد تأمین‌کنندگان هوش مصنوعی ایجاد کرده است؟ • آیا این فرآیند اطمینان از تطابق با اصول مسئولانه هوش مصنوعی سازمان را فراهم می‌کند؟	• فرآیند مستند ارزیابی تطابق تأمین‌کننده • توافق‌نامه‌های تأمین‌کننده با بندهای مسئولیت هوش مصنوعی • سوابق ارزیابی و بازبینی‌های تأمین‌کننده

چک لیست آمادگی برای اخذ گواهینامه ISO/IEC 42001

		از هوش مصنوعی خود ایجاد کند.	• آیا توافق نامه های تأمین کنندگان برای انطباق اخلاقی و امنیتی بازبینی می شوند؟ • آیا مکانیزمی برای نظارت و ارزیابی مداوم تأمین کنندگان وجود دارد؟	• مستندات نظارت و ارزیابی مداوم تأمین کننده
A.10.4	مشتریان	سازمان باید اطمینان حاصل کند که رویکرد مسئولانه آن در توسعه و استفاده از سیستم های هوش مصنوعی نیازها و انتظارات مشتریان را در نظر می گیرد.	• آیا سازمان فرآیندی برای ارزیابی انتظارات و نیازهای مشتریان در رابطه با سیستم های هوش مصنوعی تعریف کرده است؟ • آیا این نیازها در طراحی، توسعه و استقرار سیستم در نظر گرفته می شوند؟ • آیا مکانیزمی برای دریافت و یکپارچه سازی بازخورد مشتریان وجود دارد؟ • آیا مدیریت این رویکرد را تأیید کرده است؟	• فرآیند مستند ارزیابی انتظارات مشتریان در توسعه هوش مصنوعی • سوابق بازخورد مشتریان و اصلاحات انجام شده در سیستم • تأییدیه مدیریت برای رویکرد در نظر گرفتن مشتریان

B R S M

